

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ใจคนเห็นไหม ถ้ามันเป็นไปนะนี่ เวลาพระเจริญศรัทธา ศรัทธาที่เป็นห้วงจักรณะ ถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อนี้มันถึงเรามา ถ้าไม่มีศรัทธาความเชื่อนะ ทรัพย์ของมนุษย์สมบัตินี้นะ มนุษย์สมบัติ ร่างกายการเกิดเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง เราเกิดมาแล้วไม่มีศรัทธาความเชื่อ มันก็ไม่ศรัทธา มันก็ไม่สนใจนะ ทั้งๆ ที่เดินเหยียดกันไปเหยียดกันมา มันไม่เข้าใจหรอก คุณติ เวลาเข้ากรุงเทพฯ ไป เห็นไหม นี่ไปทางอีสานเจอพระเจ้าจะนั่งลงเลยนะ เขาจะยกมือท่อมหัวเลยนะ เขาศรัทธาขนาดนั้นนะ

แต่เวลาของเราขึ้นมาเป็นวิทยาศาสตร์ๆ เห็นไหม เราคิดขึ้นมาวิทยาศาสตร์ ปัญญาเจริญมาๆ ความคิดเกิดขึ้นมา เลยกลายไม่มีสูงไม่มีต่ำไปเลยนะ ทุกอย่างต้องเสมอภาคๆ เสมอภาคมันเป็นไปไม่ได้หรอก สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ไม่มีการเสมอภาคหรอก การเกิดมาเกิดโดยมนุษย์ เกิดมาโดยบุญกุศล แล้วเกิดมาแล้ว คุณติ คุณเขาใช้ชีวิตเห็นไหม นำสลดสังเวช ชีวิตใช้กันไปโดยไม่ได้อะไร คิดไม่ได้คิดมือไปเลย

เราเกิดมา เห็นไหม นี่สิ่งที่เราหามาเป็นสมบัติสาธารณะหมดนะ สมบัติสาธารณะเพราะอะไร เพราะถ้ามีทายาทก็เป็นมรดกตกทอด ถ้าไม่มีทายาทมันก็ตกเป็นของรัฐ มันเป็นของสาธารณะทั้งนั้นละ แต่คุณงามความดีเป็นของเรา แล้วคุณงามความดีมาจากไหน คุณงามความดีแล้วดีๆ ของใคร ดีของเด็กๆ มันก็ว่าดีนะ เด็กๆ ชมมันหน่อยเดี๋ยวมันก็ว่าดีแล้ว ดีของผู้ใหญ่ละ ดีของผู้เฒ่าผู้แก่นะ ผู้เฒ่าผู้แก่นมันผ่านโลกผ่านสงสารมาเยอะ มันเห็นอะไรเห็นความดีอย่างนี้ ความดีอย่างนี้เห็นมาเยอะแล้ว เริ่มต้นก็ดีนะ เดี่ยวปลายมันจะคด พอถึงช่วงกลาง ถึงช่วงปลายนี้

แต่กลางความดีของเรา เห็นไหม ถ้าความดีของเราดีเพื่อเรา ดีเพื่อเราเพราะอะไร เพราะใจเรามีหลักมีจุดยืนนะ ถ้าใจเราไม่มีจุดยืนเราไม่รู้จักเราหรอก ทำความดีเพื่อใคร ทำความดีเพื่อจะให้โลกเขาสรรเสริญ มันเป็นไปไม่ได้หรอก ถ้าความดีเพื่อดีนะ โลกเขาจะดีนิทาขนาดไหน มันก็เป็นความดีของเรา ถ้าโลกเขาจะชมเชยขนาดไหน ความดีเราก็ก่อนแล้วความดีของเราแค่นี้ เห็นไหม แต่โลกเดี๋ยวนี้เขามีประชาสัมพันธน์ เขามีการหลอกล่อกัน ประชาสัมพันธน์กัน เขาสร้างภาพ

กัน ความสร้างภาพมันเป็นความเป็นจริงใหม่ละ เราก็รู้ของเรามันไม่เป็นจริงอย่างนั้นหรือ นี่เราไม่จริงอย่างนั้นแล้วเราสร้างขึ้นมาเพื่อให้เขายกย่องสรรเสริญ แล้วมันเป็นความจริงใหม่

แต่ถ้าความจริงของเราละ เราทำที่ไหนมันก็เป็นความจริงของเรา ถ้าความจริงของเราที่ เป็นของเราแล้วเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเป็นประโยชน์กับเรา บารมีธรรมมันเกิดตรงนี้ ถ้าบารมีธรรมมันเกิดขึ้นมานี้มันจะสนใจนะ ทำมาถึงที่สุดแล้วทำอะไรต่อไป ทำอย่างไรต่อไป

แต่เวลาเราสวดมนต์ เห็นไหม นี่ความดีที่คิดว่าเป็นยังมีอยู่ แล้วมีอยู่มันอยู่ที่ไหนละ ความดีของก่อสร้างนะ คุณติ แยกหากันนะความดี เห็นไหม คุณติ ผู้ที่ทำงานรากหญ้า เขาต้องลงทุนลงแรง เห็นไหม แต่ขณะที่ผู้บริหารจัดการสั่งคำเดียวละ สั่งคำเดียวทำ ๑๐ ปีไม่จบเลยละ การสั่งแบบเรา คุมนโยบาย การกุมนโยบายความดีที่มันละเอียดขึ้นมานะ เขาใช้ความคิดของเขา

ไอนี้ก็เหมือนกัน ถ้าความดีที่มันมีมากกว่านี้ มันเป็นความดีภายใน มันเป็นความดีที่เป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรมนะ นามธรรมนี้เราบอกมันไม่มี มันไม่มี เพราะภาวนาไม่เป็น นามธรรมมันไม่มี ถ้ามันไม่มีทุกข์ทำไม ถ้ามันไม่มีมันเกิดทำไม ไอนี้ที่เกิดตายเกิดตายนี้ การเกิดขึ้นมาอะไรมันพาเกิด สิ่งใดสะอาดมันถึงจะไม่เกิด สิ่งที่ไม่เกิดมันมีนะ สิ่งที่เกิดมามันมีเกิดแล้ว ต้องมีไม่เกิด และสิ่งที่เกิดขึ้นมาเกิดมาชาติเดียว ตายแล้วสูญไปมันจะไม่มียะไรสืบต่อเราไปอีกเลย ถ้าสืบต่อไปแล้วเวลาคนเกิดมาทำไมไม่เหมือน เกิดจากพ่อจากแม่เดียวกันนะ เกิดในไข่ใบเดียวกันเป็นคู่แฝดมานิสัยยังไม่เหมือนกันเลย

นี่สิ่งที่เกิดมา เห็นไหม นี่ปฏิสนธิจิต จิตปฏิสนธิวิญญาณมันพาเกิด สิ่งนี้พาเกิดมาแล้ว เกิดในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ การเกิดแม่โอปปาติกะที่เป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นทิพย์ เป็นเทวดา อินทร์ พรหม เขาไม่มีร่างกายหยาบๆ นะ เขามีกายทิพย์ กายทิพย์ของเขา เห็นไหม เขาก็ยังต้องอาศัยจิตปฏิสนธิเกิดเป็นโอปปาติกะเลย ถ้าเกิดเป็นโอปปาติกะอย่างนั้น แล้วโอปปาติกะเห็นไหม คุณติ ในพระสูตรนะเทวดาเขารบกัน เขารบกันนะ เทวดาฝ่ายเทพก็มี เทวดาฝ่ายมารก็มี ไปเกิดเป็นเทวดาทำไมมีฝ่ายมารละ ฝ่ายมารคือฝ่ายที่เห็นแก่ตัวใจ ฝ่ายที่เบียดเบียนเขาไป เบียดเบียนเขา คิดเบียดเบียนเขา มันก็รบกัน รบกันด้วยฤทธิ์ รบกันด้วยฤทธิ์ เห็นไหม สิ่งที่รบกันด้วยฤทธิ์มันก็เหมือนมนุษย์เรานี้แหละ มนุษย์เราคูสีเวลาแวนแคว้นต่างๆ ที่เขารบกัน เขาย้ายดินแดนกัน เห็นไหม ถ้าขยายดินแดนมีศักยภาพ คนทำสำเร็จก็มี

สิ่งที่ปฏิสนธิพาเกิด สิ่งที่เกิดมันก็ต้องมีสิ่งที่ลบล้างสิ่งที่ไม่เกิดได้ ถ้าไม่เกิดได้ สิ่งที่ไม่เกิดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นมมุตทั้ง ๔ เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ทั้งๆ ที่เกิดมาเราก็เกิดมา แต่ขนาดบุญกุศล พระเจ้าสุทโธทนะบำรุงรักษาอย่างดีเลย ก็นี่กว่าอยู่อย่างนี้ตลอดไปไง แต่พอเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันสะเทือนใจนะ เราก็ต้องเป็นอย่างนี้หรือ นี่เราก็ต้องเป็นอย่างนี้หรือ ถ้าเราเป็นอย่างนี้มันก็ต้องมีฝ่ายตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย อยู่ไหนล่ะ นี้ออกบวช ออกบวชไปศึกษากับลัทธิต่างๆ ศึกษาขนาดไหน เข้าใจสมบัติขนาดไหน ออกมาแล้วเพราะอะไร เพราะสุขภาพบวชและสร้างบุญญานการมามากไป นี้ออกมาออกมาแล้วมันก็ปกตินี้ ยังสงสัยอยู่

ในการประพฤติปฏิบัติเราถามใจเราสงสัยไหม นรกสวรรค์มีไหม จะเป็นไปตามความจริงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไหม มันก็สงสัยทั้งนั้นนะเพราะอะไร เพราะเป็นความเชื่อเห็นไหม ศรัทธาเป็นห้วงจักร ความเชื่อนี้ถึงเราเข้ามาปฏิบัติ แต่ขณะที่ยังมีความเชื่ออยู่ ความเชื่อทำให้เราสงสัย เพราะอะไร เพราะยังมีกิเลสอยู่ แต่ถ้าประพฤติปฏิบัติเข้าไปเห็นจริง เห็นจริงแล้วมันชำระได้จริง มันไม่ใช่ความเชื่อ มันเป็นความจริง มันจะได้จริงๆ มันฆ่าจริงๆ มันทำลายจริงๆ แล้วเป็นอกุศลกรรม กุศลกรรม กุศลกรรมนี้สัพเพ ธมมา อนตตา ธรรมะเป็นอนตตา ทุกอย่างเป็นอนตตา อนตตาคือวิธีการมันแปรสภาพที่มันก้าวเดินไป การที่มันเคลื่อนไหวอยู่นี้ มันจะเป็นผลได้อย่างไร นี่สิ่งที่เป็นผล แล้วที่เชื่ออยู่เฉยๆ อย่างนี้

นี่ดูสิ กดเอาไว้เฉยๆ เห็นไหม เสรี ทรัพย์ หงอย เหนง อยู่ในหัวใจนี้ อย่างนี้เป็น อตตา อตตาเพราะอะไร บอกไม่มี นามธรรมนี้ไม่มี

ไม่มีทุกข์ทำไม? ไม่มีสงสัยทำไม? ไม่มีอะไรยังมีอยู่ในหัวใจ มันมีทั้งนั้นนะ อตตา อตตานะ นี่มันไม่ใช่ มันไม่ใช่เพราะอะไร เพราะมันเป็นสิ่งที่มีอยู่ มันเป็นโลกอนิจจัง มันเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวไป มันมีของมันสภาวะแบบนั้น แต่ธรรมะที่เราสร้างขึ้นมาสภาวะธรรมที่สร้างขึ้นมามันมี สติ สมาธิ ปัญญา สติ สมาธิ ปัญญา มันก็อยู่ในข่ายของสัพเพ ธมมา อนตตา สภาวะในการกระทำ อรหัตตมรรค อรหัตตผล อรหัตตมรรค เห็นไหม ขณะที่ทำอยู่เป็นอรหัตตมรรค วิปยุตเข้าไป สัมปยุตเข้าไป สัมปยุตรวมตัวเข้าไป วิปยุตกายตัวออกมา อรหัตตมรรค อรหัตตผล มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑

แล้วนิพพาน ๑ อย่างไร อรหัตตผลไม่ใช่นิพพาน อรหัตมรรคยังไม่ใช่นิพพาน เพราะอะไร เพราะมันมีการกระทำ เพราะมันเป็นขั้นตอนของการกระทำของมัน ขั้นตอนของโศคาปัตติมรรค โศคาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล อนาคามิมรรค อนาคามิผล แล้วอรหัตตมรรค อรหัตตผล นี่ทำไมมรรค ๔ ผล ๔ ละ อรหัตตมรรคนี้

เวลาเรตัดอาหารใส่ปาก เราเคี้ยวทำไม ขณะที่เราเคี้ยวอยู่ ขณะที่เราจะกลืนอยู่นี้ ขณะที่เคี้ยวอยู่นี้สัมปยุตเข้าไป ขณะที่กลืนลงไปผลที่ตอบรับขึ้นมา วิปยุตคือความรู้สึกอันนั้น ความรู้สึกอันนั้นแล้วมันปล่อยวางอย่างไร ทำไมนิพพาน ๑ ละ นิพพาน ๑ ที่มันไม่เกิดไม่เกิดอย่างไร สิ่งที่ไม่เกิดๆ นี่ไง มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ สิ่งที่นิพพานมันเป็นสิ่งที่การกระทำของใจใจมันกระทำลงไป นี่สิ่งที่ไม่เกิดๆ มันต้องมีการไม่เกิดสิ ไม่เกิดด้วยการปฏิเสธ ไม่เกิดโดยกดไว้ ไม่เกิดโดยปฏิเสธมันว่าไม่มีฯ นี่เราเป็นไข้ เราเป็นโรคเป็นภัย เราบอกว่าไม่เป็นฯ มันหายไหม มันไม่หายหรือ ในเมื่อวิชาอยู่ในหัวใจ บอกว่าไม่มีฯ มันก็มีอยู่วันยังค่ำ ในเมื่อสิ่งที่พาเกิด สิ่งที่มาเกิด

นี่ศาสนาสำคัญอย่างไร เพราะมีศรัทธาความเชื่อเราถึงมีการกระทำ มีการกระทำ นี่แล้วเราทำงานกันอยู่นี้เป็นงานของทาสนะ แก้ว แหวน เงิน ทอง ต่างๆ มันเป็นงานปัจจุปัจเจกเครื่องอาศัย เป็นงานของร่างกาย เป็นงานของศักยภาพทางโลก มันมีผล มันมีผลกับหัวใจ เพราะหัวใจทำชั่ว มันก็ได้ชั่ว หัวใจทำดีก็ได้ดี มันมีผลตรงนี้ไง มีผลที่ว่าเป็นอามิส มันมีผลตกค้างกับใจ ผลตกค้างกับใจ ใจถึงพาเกิดพาตาย ผลตกค้างกับใจ เพราะใจมีภวาสวะ มีภพ มีที่ที่รองรับ ความคิดมันเกิดจากใจ ความคิดมันเกิดจากภพ ความต่างๆ เกิดจากภพ ภพนี้มันรองรับอยู่ๆ รองรับอยู่นี้จิตปฏิสนธิ วิญญาณตัวนี้มันพาเกิดพาตาย

การกระทำสิ่งที่เป็นวัตถุต่างๆ มันก็สร้าง คนดี คุณดี คุณสัตว์มันเลี้ยงลูกเลี้ยงเต้าของมัน เห็นไหม เผ่าพันธุ์ของมันมันก็ดูแลของมัน เป็นหัวหน้าสัตว์ เป็นพระโพธิสัตว์ เกิดเป็นสัตว์ สัตว์ก็ยังพาห่มพาพรรคพวกมันรอดจากภัยอันตรายไป เห็นไหม การรอดจากภัยอันตรายไป การได้ความสุขมาจากเรา เขาได้ล้มเลลงสย เราได้พาเขาไปในทางที่ดี เขาอดอยากกระหายพาไปกินแหล่งน้ำ พาไปหาอาหาร นี่มันเป็นบุญทั้งนั้นเลย เห็นไหม พระโพธิสัตว์ทำกันอย่างนั้นนะ

แล้วมนุษย์ก็เหมือนกัน การปกครองพระโพธิสัตว์เห็นไหม เป็นจักรพรรดิผู้ดูแลประชาชน สิ่งนี้ผลตอบสนองมามันก็ไปตกตรงภพ ตรงภพคือความรู้สึก ตัวใจ นี่ไงสิ่งที่ไปเกิดไปแล้ว จิตนี้

ไปเกิดถึงมีอำนาจวาสนาบารมี จิตนี้ไปเกิดแล้วมีอำนาจวาสนา เพราะอะไร เพราะมันสร้างมาแล้ว ไปตกลงที่นั่น เจ้าของมันมีใจ เจ้าของมันมีมันก็ยังคงเกิดต้องตาย เพราะมันมีมันต้องเกิดต้องตาย เพราะมันยังมี และทำที่สุดแล้วสิ่งที่จะไม่มี ไม่มีก็ต้องมีความเข้าใจไปทำให้มันไม่มี ไม่มีแล้ว อะไรเป็นเจ้าของล่ะ

นิพพานอยู่ที่ไหน นิพพานอยู่ที่ความรู้สึกอันนั้น ความรู้สึกอันนั้นมันทำลายหมดไปแล้ว มันมีเจ้าของ เจ้าของก็ใจดวงนั้นมันไม่เกิดอีก นิพพานทำให้มันสูญหายไปเลย ไม่ใช่ ไม่สูญหาย หรอก สูญมี! มีจริงๆ การเกิดก็ต้องเกิดจริงๆ การไม่เกิดก็ไม่เกิดจริงๆ นี่เพราะเราเกิดมาใน พระพุทธศาสนา เราทำของเรานะ เราแสวงหาของเรา นี่จิตถ้ามันใฝ่ดีมันออกมาทางนี้

ใช่ มันจะทุกข์จะยากนะ คุณ เวลาครูบาอาจารย์อยู่ในป่าในเขานะ เวลาเขาไปเที่ยวหนักขัด ถูกขี้กันนะ เขามีความสุขกัน เรามีความสุข เราเป็นคนเหลือเดน นี่เวลากิเลสมันขึ้นมันขึ้นอย่าง นั้นนะ เทวดามาเล่นนะ เราต่างหาก ไอ้พวกที่เขาไปมันยังคิดข้องใน โลก เขาต้องเวียนตายเวียนเกิด เขาไม่มีต้นมีปลาย เหมือนกับสวะลอยไปในน้ำ เขาต้องออกทะเลไป เขาต้องออกมหาสมุทรไป เขาไม่มีวันที่จบสิ้นเลย แต่เราพยายามจะเอาเราขึ้นฝั่ง เราพยายามจะไม่ไปตามกระแสโลก มันก็ ขัดแย้งกับความรู้สึก มันก็ต้องมีความขัดแย้งในหัวใจเป็นเรื่องธรรมดา

ถ้ามีสติสัมปชัญญะมันจะย้อนกลับมาให้เรามีความตั้งใจนะ ชีวิตอย่างหนึ่ง ชีวิตอย่างเขาๆ ไปตามกระแส ชีวิตอย่างเราๆ พยายามจะออกจากกระแส เห็นไหม การจะออกจากกระแส ออก จากระบบ คุณ เราเข้าไปในระบบ คุณ ถ้าเราไม่มีทะเบียนบ้าน เราเป็นคนไม่มีทะเบียนบ้าน เป็นคน ไม่มีหลักมีเกณฑ์นะ แล้วเราจะออกจากทะเบียนบ้านจะลบบอย่างไร ตายเท่านั้นถึงจะลบออก แต่นี้ เราไม่ต้องตาย เราเอาออกเลย เอาใจเราออกจากวัฏฏะเลย แล้วเอาออกอย่างไร เอาออกแบบถูก กฎหมายด้วย ออกแบบมีสิทธิอยู่กับเขาอยู่ได้ด้วย นี่สิ่งนี้มันประเสริฐขนาดไหน

นี่ถ้าใจมันเป็นไป งานละเอียด งานความเป็นไป ถึงบอกว่าเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนานี้ แหะงานที่เราจะต้องทำ ถ้าเราทำของเราขึ้นแล้วนี่ งานจากหัวใจ แล้วมันสร้างขึ้นมาได้ในใจของ เรา ถ้าใจเราสร้างขึ้นมาจะเป็นสมบัติของเรา เอวัง